

**WETENSCHAPPELIJK COMITE
VAN HET FEDERAAL AGENTSCHAP VOOR DE VEILIGHEID
VAN DE VOEDSELKETEN**

ADVIES 32-2009

Betreft : Ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 10 augustus 2005 betreffende de bestrijding van voor planten en plantaardige producten schadelijke organismen en van het ministerieel besluit van 30 augustus 1999 betreffende de bestrijding van *Ralstonia solanacearum* (dossier Sci Com 2009/26).

Advies gevalideerd door het Wetenschappelijk Comité op 13 november 2009.

Samenvatting

Dit advies betreft de evaluatie van een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 10 augustus 2005 betreffende de bestrijding van voor planten en plantaardige producten schadelijke organismen en van het ministerieel besluit van 30 augustus 1999 betreffende de bestrijding van *Ralstonia solanacearum*.

Dit ontwerp van koninklijk besluit beoogt een einde te maken aan de illegale handel in niet-gecertificeerd aardappelpootgoed om te vermijden dat hierdoor schadelijke organismen worden verspreid hetgeen een risico inhoudt voor de gezondheid van planten.

Het Wetenschappelijk Comité brengt een gunstig advies uit over dit ontwerp van koninklijk besluit en beveelt aan om de productie van aardappelpootgoed uit niet-gecertificeerd pootgoed eveneens afhankelijk te stellen van het vooraf verkrijgen van een plantenpaspoort.

Summary

Advice 32-2009 of the Scientific Committee of the FASFC on a project of royal decree modifying the royal decree of August 10th, 2005 concerning the control of organisms harmful to plants and plant products and the ministerial decree of August 30th, 1999 concerning the control of *Ralstonia solanacearum*

This advice concerns the evaluation of a project of royal decree modifying the royal decree of August 10th, 2005 concerning the control of organisms harmful to plants and plant products and the ministerial decree of August 30th, 1999 concerning the control of *Ralstonia solanacearum*.

The present project of royal decree aims to stop the illicit trade of non certified potato plants, to avoid the spread of harmful organisms which represents a risk for plant health.

The Scientific Committee gives a favourable advice on the present project of royal decree and recommends that the production of potato plants from non certified plants should also be subjected to the prior obtaining of a phytosanitary passport.

Sleutelwoorden

Aardappel – hoeveepootgoed – schadelijke organismen – bestrijding

1. Referentietermen

1.1. Vraag

Er wordt aan het Wetenschappelijk Comité gevraagd om een evaluatie te maken van het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 10 augustus 2005 betreffende de bestrijding van voor planten en plantaardige producten schadelijke organismen. Het ontwerp van koninklijk besluit voorziet eveneens in een wijziging van het ministerieel besluit van 30 augustus 1999 betreffende de bestrijding van *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi *et al.*

1.2. Wetgevende context

Koninklijk besluit van 10 augustus 2005 betreffende de bestrijding van voor planten en plantaardige producten schadelijke organismen.

Ministerieel besluit van 30 augustus 1999 betreffende de bestrijding van *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi *et al.*

Overwegende de besprekingen tijdens de werkgroep van 21 oktober 2009 en de plenaire zitting van 13 november 2009,

geeft het Wetenschappelijk Comité het volgende advies :

2. Inleiding

Dit ontwerp van koninklijk besluit beoogt een einde te maken aan de illegale handel in niet-gecertificeerd aardappelpootgoed om te vermijden dat hierdoor schadelijke organismen worden verspreid hetgeen een risico inhoudt voor de gezondheid van planten.

Er zij aan herinnerd dat de landbouwer het recht heeft om zijn eigen aardappelpootgoed voort te brengen uit de oogst van het voorgaande jaar en daaruit het jaar daarop consumptieaardappelen of nogmaals aardappelpootgoed te telen. Dat noemt men het "voorrecht van de landbouwer". Aardappelpootgoed dat wordt gebruikt door de landbouwer die ze heeft voortgebracht, mag in geen geval worden verkocht of overgedragen aan derden. Dit aardappelpootgoed is aan geen enkele verplichte officiële fyto-sanitaire controle onderworpen (Opmerking : het FAVV voorziet in zijn controleprogramma thans echter wel in een systematische monitoring op eigen kosten) of wordt niet gecertificeerd voordat het wordt gebruikt. Het gaat hier om « hoevepootgoed ».

In de praktijk worden de jongste jaren echter steeds meer misbruiken vastgesteld bij de productie en het gebruik van dat hoevepootgoed. Zo zijn er bijvoorbeeld operatoren die de productie van aardappelpootgoed uitbesteden aan meerdere landbouwers, die de oogsten op één enkele plaats opslaan en vervolgens de productie van consumptieaardappelen uitgaande van dat pootgoed aan andere landbouwers uitbesteden.

Het ontwerp van koninklijk besluit wil deze praktijken controleren door een plantenpaspoort verplicht te maken wanneer niet-gecertificeerde aardappelpootgoed wordt verhandeld. Zouden niet als verhandeld worden beschouwd : aardappelpootgoed dat alleen wordt gebruikt door degene die ze heeft voortgebracht, die zou worden opgeslagen in een aan die teler toebehorende infrastructuur en die zou worden gepoot op een perceel dat deel uitmaakt van de productie-eenheid waar ze werden voortgebracht.

Dit ontwerp van koninklijk besluit trekt eveneens artikel 10, over de nadere regels in verband met de aangifte van de teelt van « hoevepootgoed », van het ministerieel besluit van 30 augustus 1999 in. De bepalingen van dit artikel worden, na wijziging, naar het koninklijk besluit van 10 augustus 2005 via dit ontwerp van koninklijk besluit overgebracht, aangezien dat deze immers ook van nut zijn voor de bestrijding van andere quarantaineorganismen van aardappelen.

Als bijkomende informatie zijn in tabel 1 de gegevens vermeld over de aangifte van de productie van hoevepootgoed voor de jaren 2007, 2008 en 2009.

Tabel 1. Gegevens over de aangifte van de Belgische productie van hoevepootgoed voor de jaren 2007, 2008 en 2009.

	2007	2008	2009
1 Aantal declaranten	124	158	178
2 Aantal aangiften	191	259	274
3 Gebruikte hoeveelheid pootgoed (ton)	5180	6150	5700
4 Geraamd areaal (hectare)	2880	3410	3170

Opmerking: 1, 2, 3 zijn aangegeven parameters terwijl 4 een raming is van het areaal waarop hoevepootgoed wordt geplant met het oog op de productie van consumptieaardappelen of nogmaals hoevepootgoed.

3. Advies

Het Wetenschappelijk Comité wijst erop dat de recente gevallen van besmetting van aardappelen met *R. solanacearum* die België heeft gekend betrekking hadden op hoevepootgoed. Een aantal landen van de EU zien hoevepootgoed trouwens als een reservoir van *R. solanacearum* en *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*, waardoor de aanwezigheid van die bacteriën in de bedrijfskolom aardappelen wordt bestendig.

Daarnaast stipt het Wetenschappelijk Comité aan dat nu duidelijk is aangetoond dat de infectiedruk van het aardappelcysteeltje groter is bij hoevepootgoed dan bij gecertificeerd pootgoed. Dat is met name aangetoond in onderzoek uitgevoerd door het ILVO binnen het EUPHRESCO-project « *Development of a simple test for identification of the pathotypes of potato cyst nematode (Globodera rostochiensis and G. pallida)* ».

Het Wetenschappelijk Comité onderstreept de noodzaak van een wetgeving voor aardappelhoevepootgoed en wijst op het belang van een dynamisch fyto-sanitair beleid zoals dat waarvan sprake in dit ontwerp van koninklijk besluit met het oog op een betere aanpak van fyto-sanitaire risico's en in het belang van de sector en met name deze van de aardappelexporteurs.

Het Wetenschappelijk Comité stipt aan dat wanneer pootgoed koel wordt bewaard voordat het wordt gepoot, men over een plantenpaspoort zal moeten beschikken voordat het pootgoed wordt gebruikt tenzij de koelruimte toebehoort aan de producent van het pootgoed en die alleen door hem wordt gebruikt.

Het Wetenschappelijk Comité raadt aan om aan te geven wat wordt verstaan onder « oorsprong van dat uitgangsmateriaal » in artikel 3.

Het Wetenschappelijk Comité raadt ten eerste af om aardappelpootgoed te telen uit niet-gecertificeerd pootgoed omdat dit een significant groter risico inhoudt voor ophoping van schadelijke organismen doorheen de tijd. Het Wetenschappelijk Comité beveelt aan om dergelijke productie ook alleen toe te staan als vooraf een plantenpaspoort werd verkregen.

4. Conclusies

Het Wetenschappelijk Comité brengt een gunstig advies uit over dit ontwerp van koninklijk besluit en raadt aan om de productie van aardappelpootgoed uit niet-gecertificeerd pootgoed eveneens afhankelijk te stellen van het vooraf verkrijgen van een plantenpaspoort.

Voor het Wetenschappelijk Comité,
De Voorzitter,

Prof. Dr. Ir. André Huyghebaert

Brussel, 13/11/2009

Referenties

-

Leden van het Wetenschappelijk Comité

Het Wetenschappelijk Comité is samengesteld uit de volgende leden :

D. Berkvens, C. Bragard, E. Daeseleire, P. Delahaut, K. Dewettinck, J. Dewulf, L. De Zutter, K. Dierick, L. Herman, A. Huyghebaert, H. Imberechts, P. Lheureux, G. Maghuin-Rogister, L. Pussemier, C. Saegerman, B. Schiffers, E. Thiry, T. van den Berg, M. Uyttendaele, C. Van Peteghem, G. Vansant

Dankbetuiging

Het Wetenschappelijk Comité dankt het wetenschappelijk secretariaat en de leden van de werkgroep voor de voorbereiding van het ontwerpadvies. De werkgroep was samengesteld uit :

Leden van het Wetenschappelijk Comité
Externe experts

C. Bragard (verslaggever), B. Schiffers
M. Moens (ILVO), J.-L. Rolot (CRA-W), J. Van
Vaerenbergh (ILVO)

Wettelijk kader van het advies

Wet van 4 februari 2000 houdende oprichting van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, inzonderheid artikel 8 ;

Koninklijk besluit van 19 mei 2000 betreffende de samenstelling en de werkwijze van het Wetenschappelijk Comité ingesteld bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen ;

Huishoudelijk reglement bedoeld in artikel 3 van het koninklijk besluit van 19 mei 2000 betreffende de samenstelling en de werkwijze van het Wetenschappelijk Comité ingesteld bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, goedgekeurd door de Minister op 27 maart 2006.

Disclaimer

Het Wetenschappelijk Comité behoudt zich, te allen tijde, het recht voor dit advies te wijzigen indien nieuwe informatie en gegevens ter beschikking komen na de publicatie van deze versie.